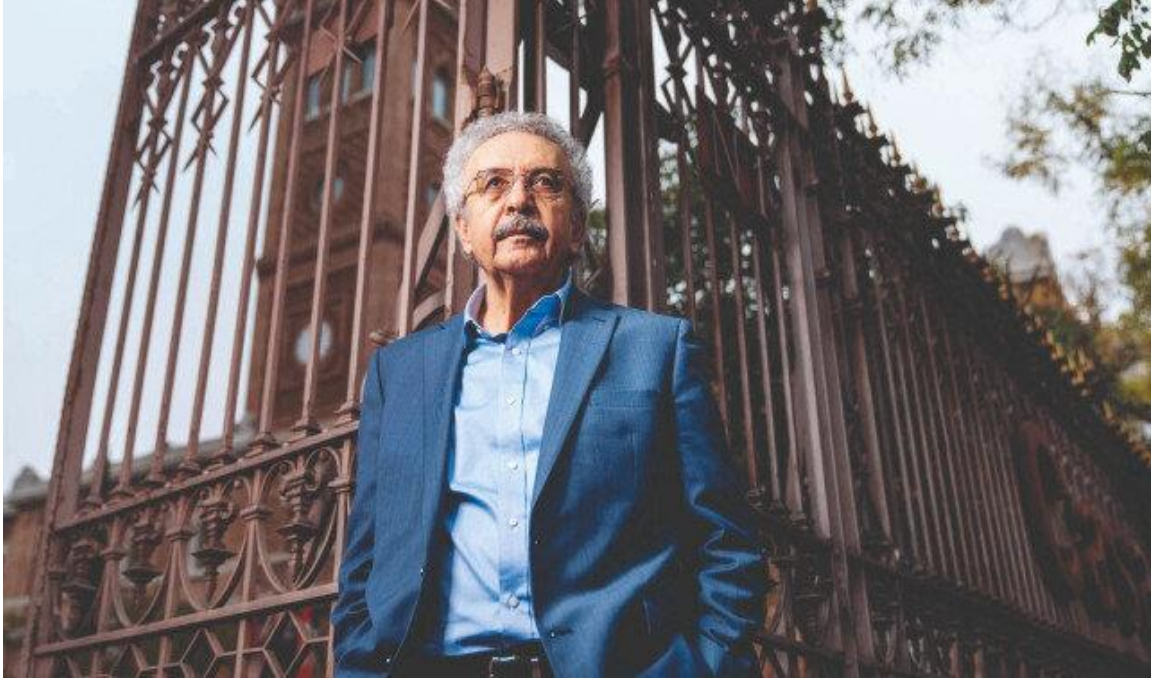

Filistinliler için en büyük acı Müslümanların sessizliği

Uluslararası Sezai Karakoç Günleri'ne katılmak için Türkiye'ye gelen Filistin'in en önemli şair ve romancılarından İbrahim Nasrallah'la, Filistinli olmayı ve direnişi konuştuk. Bugüne kadar 24 roman, 14 şiir koleksiyonu kaleme alan ve "Gazze Düşünleri" kitabının yazarı olan usta şair, Gazze'nin düşünlerinden de örnek verdi. Nasrallah, "Eskiden damat at sırtında gelirdi ama şimdi geline ulaşmak için bazen tabutun içine saklanmak zorunda kalıyor" dedi.

Gazze'de yaşanan acımasız soykırım devam ederken, kültür ve sanat insanların en büyük görevi de bu acıları unutturmamak. Henüz çok taze olanlar bir yana, on yıllardır devam eden katliamları dile getiren Filistinli yazarların şahitliği bu anlamda çok önemli. Onlardan biri de Filistin'in yaşayan en büyük şair ve romancılarından İbrahim Nasrallah. Geçtiğimiz günlerde Türkiye'ye gelen ünlü şair, Uluslararası Sezai Karakoç Günleri'ne katıldı. Siyonist işgalin başladığı günlerde doğan yazar, kalemini de Filistin halkının yaşadığı acılara yönlendirmiş. Nasrallah'la Gazze'yi, direnişi, insanlığı ve kitaplarını konuştuk. Çağdaş Arap edebiyatı uzmanı Peren Birsaygılı Mut'un çevirisiyle gerçekleştirdiğimiz söyleşide, usta şair, Filistinli olmayı şöyle tanımlıyor: "Birçok rejimin bize sınır ötesi mal veya kurban muamelesi yapma konusundaki ısrarına rağmen bugüne kadar geldik. Tüm bunları yaşamak, benim gibi 24 roman, 14 şiir koleksiyonu yazsa da sürekli henüz söylemediklerinizin olduğunu hissetmek demektir."

Filistinli olmanın artık üst bir kimlik olduğunu tüm dünyaya kanıtladınız. Kendi ifadelerinizle Filistinli olmanın ne anlama geldiğinden bahsedebilir misiniz?

Ekim 2011’de, bir grup Filistinli sanatçı ve yazarla birlikte Norveç’e Filistin edebiyatı ve sanatının kutlandığı bir davete gittim. İçimizden bazılarının 30 yıldan fazla yazıyor olmasına rağmen oradaki birçok Filistinli yazarla daha önce hiç karşılaşmamış olması ne kadar da tuhaftı. Her birimiz, birbirimizi kolayca görmemize imkan vermeyen, uzak yerlerde yaşıyorduk. Daha önce tanıştığım ve sevdiğim bir müzisyen bana sürpriz yaparak orada karşıma çıktığında, son görüşmemizin üzerinden 23 yıl geçmişti!

Her birimiz farklı bir uyrukla gelmiştik. Birimiz Ürdünlü, birimiz İngiliz, bir diğeri Amerikalı, birimizin geçici pasaportu ve bir diğeri ise sadece seyahat belgesi vardı. Bazılarımız, kara ve hava olmak üzere dört aktarma yaparak oraya ulaşmıştık. Bazılarımız ise Gazze tünellerinden sızmak zorunda kalmıştı Oslo’ya ulaşmak için.

Her birimizin farklı, kesişen ya da birbirine paralel bir hikayesi vardı ama tüm hikayeler bir araya gelerek tek bir hikâye haline geliyordu aslında. O da bize insan olmayı öğreten Filistin’in hikayesiydi. Dünyayla etkileşim halindeyiz ve onun vazgeçemediğimiz güzelliklerini yaşıyoruz. Elimizden geldiğince, her şeye rağmen, yaşadığımız tüm savaşlara, katliamlara, eziyetlere rağmen dünyaya biraz olsun güzellik katmaya çalışıyoruz. Birçok rejimin bize sınır ötesi mal veya kurban muamelesi yapma konusundaki ısrarına rağmen bugüne kadar geldik. Filistinli olmak, tüm bunları yaşamak, benim gibi 24 roman, 14 şiir koleksiyonu yazsa da sürekli henüz söylemediklerinizin olduğunu hissetmek demektir.

Ölümün çokluğu yaşamın değerini öğretiyor

Üzerlerine her gün bombalar yağarken Filistinliler neyle motive oluyor?

Ulaşılmaması gereken gerçeğe ve adalete olan inançla. Filistinlilerin hayata olan bağlılıklarının sebebi ve insanlığa “ölmeyeceğiz” deme yeteneğini veren de budur.

Bir halkın 100 yıl boyunca savaşması, düşmanlarının kendisine karşı açtığı savaş her seferinde en öldürücü savaş haline getirmeye çalışması ama her seferinde bu halkın yeni bir başlangıç yaratması istisnai bir durumdur. Bence Filistinliler de, tıpkı dünyanın kendilerine hayran olduğu gibi yeniden daha güçlü bir şekilde ayağa kalkma yeteneklerine hayret ediyor.

Filistin halkı her katliama, her topraklarından sürgün edilmeye ya da ihanete maruz kaldığında bir öncekinden daha güçlü bir şekilde ayağa kalktı. Belki de ölümün çokluğu onlara yaşamın

değerini öğrettiği için. İşin tuhafı da en güzeli de bu halkın yeni nesillerinin, yaşam haklarını geri alma konusunda, babalarından ve dedelerinden daha kararlı olarak doğmaları.

Kitaplarım bugün yazılmış gibi

Bir şair olarak bugün Gazze’de yaşananlar sizi ve edebiyatınızı nasıl etkiliyor?

Sadece Siyonistlerin şu anda Gazze’ye karşı yürüttüğü bu büyük savaş değil, yaşadığımız her şey bizi etkiliyor. Etkisi asla bitmeyecek bir savaş bu. Ne benim ne diğer yetişkinlerin ne de bugünü yaşayan çocukların üzerinde... Yazmaya gelince, o ayrı bir konu, çünkü günümüz dünyasında roman, bana göre, tüm bilgilerin güneşidir, en karmaşık sanat türüdür ve yazması çok zaman gerektirir. Aynı zamanda araştırma da. Olan biten her şeyi kendi gözlerimizle gördüğümüz doğrudur ama bu, roman yazmak için yeterli değil. Çünkü gördüklerimiz ve araştırmalarımız sırasında topladıklarımızın, öğrendiklerimizin özüne ulaşmak için daha birçok şeye ihtiyacımız var. Duyuyoruz ve duymaya devam ediyoruz.

Şimdi yarın ne yazacağımı bilemiyorum ama Gazze ile ilgili ilki kırk yıl, ikisi yirmi yıl önce yazılmış üç kitabımın bugün bıraktığı etkiyi görünce bu kitapların adeta bugün yazılmış olduğunu hissediyorum. Her zaman söylerim, bir yazar için en büyük zorluk olayların peşinde değil, olayların önünde olmaktır. Geçmiş ya da bugünü anlatan kitaplar ile geleceği tahmin ederek anlatan kitaplar arasında fark vardır.

Kadınlar yenilgiyi reddediyor

Yazdığımız çoğu kitapta erkeklerin kaçak, kayıp, hapisanede veya şehit olduğu bir yerde güçlü kadın karakterler var. Kadınlar bu gücü nereden alıyor?

Yaşamın gücünden alıyor. Yenilgiyi reddetmek ve başımıza gelen her şeye rağmen galip geleceğimize olan inançtır kadınlarımızda olan. Kadınların güçlü bir varlığı var ve yazdığım çok sayıda romanın kahramanları kadınlar. Bu bir tesadüf değil, Filistinli kadınlar kendi halklarının mücadelesinde çok önemli rol oynar. Gazze Düğünleri kitabımızdan yola çıkarak, Gazze’de aşk, evlilik ve düğünler nasıl yaşanıyor diye de sormak isterim...

Gazze bir Filistin şehridir ve gelenekleri genel olarak Filistin’in gelenekleridir. Çünkü Gazze, Gazze halkı ve 1948 yılında yerlerinden edilerek Gazze’ye gelenler için büyük bir toplanma yeri. “Güvenli Düğünler” adlı romanımda da bahsetmiştim. Gazze’de bazen damat bir tabutun içinde bir bölgeden diğerine gizli bir şekilde geçer, çünkü insanların kontrol noktalarından kolayca geçmesine izin verilmiyor. Siyonist askerler sürekli insanları öldürüyor, hapsediyor,

işkence ediyor. Eskiden damat at sırtında gelirdi ama şimdi geline ulaşmak için bazen tabutun içine saklanmak zorunda kalıyor.

Acımasız bir düşmanla karşı karşıyayız

Sanatçılar duygusal ve naif insanlardır. Dünya sanatçıları Gazzelilerin yaşadığı insanlık dışı dramda yeterince seslerini çıkartıp duygularını ortaya koyabiliyorlar mı sizce?

Temel eserler bazen sonradan meydana geliyor ama yazılar ve sanat eserleri açısından şimdi dünyada ortaya çıkan şeyler de çok gerekli ve buna ihtiyacımız var. Bazen yaşanan olaylar sırasında da harika eserler ortaya çıkabiliyor. Zira pek çok edebi ve şiirsel eser, doğrudan duyguların etkisi altında yazılıyor ve insanlar tarafından aynı şekilde okunuyor. Ama önemli olan yazarların ve sanatçıların olan bitene seyirci kalmamaları. Çeşitli seminerlerde konuşuyorlar, makaleler yazıyorlar ve sosyal medyadaki sayfalarında çokça yer veriyorlar Gazze'ye.

İsrail'in bitmek bilmeyen katliamlarıyla ilgili dünyaya ne söylemek istersiniz?

İsrail bütün dünyaya diyor ki, "Kimse uçaklarımın, tanklarımın önünde durmaya cesaret etmeden dilediğimi öldüreceğim, istediğimi yok edeceğim". Bugünün en büyük sorunu ise, dünyanın sessizliği, özellikle de Arap ve İslam dünyasının sessizliği. Filistinlilerin çektiği asıl acı da bu. Bugün vicdansız bir dünyayla, ırkçılığın en üst seviyeye ulaştığı acımasız bir düşmanla karşı karşıyayız ve dünyada hiç kimse buna karşı çıkamıyor.

Kalpte ve akılda yaşayan şiirler

Sezai Karakoç günleri dolayısıyla ülkemizi ziyaret ettiniz. Karakoç'u tanır mıydınız? Şiiri veya fikriyatıyla ilgili neler söylemek istersiniz?

Büyük bir şair ama ne yazık ki kendisiyle tanışamadım. Sezai Karakoç'un Arapça yayınlanmış birkaç şiirini okudum ve bunların hepsi de kalpte ve akılda yaşayan şiirler, ama maalesef yeterince Arapçaya tercüme edilmiyorlar. Çözüm bulmamız gereken bir şey bu. Kocaeli Festivali'nde tanıştığım Türk şairlerin şiirleri ne yazık ki Arapçaya çevrilmiyor.